

Kraków, dnia 19 października 2026 r.

Sz. P.
Marcin Kulasek
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
ul. Wspólna 1/3
00-529 Warszawa

STANOWISKO I PROTEST

Komisji Uczelnianej NSZZ „Solidarność” w Uniwersytecie Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie wobec działań Ministra związanych z ponownym zawieszeniem Rektora prof. dr hab. Piotra Borka oraz treścią Komunikatu z dnia 30 września 2026 r.

Działając jako organ reprezentujący związek zawodowy NSZZ „Solidarność” w Uniwersytecie Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (UKEN), niniejszym wyrażamy stanowczy protest wobec działań Pana Ministra podjętych po ogłoszeniu wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 29 września 2026 r. sygn. akt I Sa/Wa 1120/26.

Wskazany wyrok Sądu uchylił obie decyzje Pana Ministra w sprawie odwołania Pana prof. dr hab. Piotra Borka z funkcji Rektora UKEN. Oznacza to, że z momentem ogłoszenia orzeczenia Pan prof. Piotr Borek powrócił na stanowisko prawnie urzędującego Rektora naszej Uczelni.

Reakcja Pana Ministra na przegraną Ministerstwa przed sądem administracyjnym, polegająca na natychmiastowym (wieczorem tego samego dnia) zawieszeniu Pana Rektora prof. Piotra Borka oraz wydaniu w dniu 30 września 2026 r. komunikatu, w którym wskazano, iż: „Zgodnie z postanowieniami statutu UKEN, pełniącym obowiązki rektora UKEN pozostaje dr hab. Wojciech Bąk, prof. UKEN, jako najstarszy członek Senatu Uczelni”, **stanowi w ocenie Komisji Uczelnianej rażące obejście prawa oraz jawne pogwałcenie autonomii uczelni.**

Zgodnie z art. 432 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce stanowi:

1. W przypadku stwierdzenia naruszenia przez rektora przepisów prawa, minister może wystąpić do kolegium elektorów albo podmiotu, który dokonał wyboru rektora, albo go powołał z wnioskiem o odwołanie rektora.
2. Wniosek o odwołanie rektora jest rozpatrywany w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.
3. Do czasu rozpatrzenia wniosku o odwołanie rektora minister może zawiesić go w pełnieniu funkcji.

4. Rektor zostaje zawieszony w pełnieniu funkcji z mocy prawa, w przypadku gdy toczy się przeciwko niemu postępowanie karne z oskarżenia publicznego o przestępstwo umyślne lub postępowanie o umyślne przestępstwo skarbowe. Przepis art. 24 ust. 8 stosuje się odpowiednio.

5. Jeżeli rektor rażąco lub uporczywie narusza przepisy prawa, minister może go odwołać, po zaciągnięciu opinii RGNiSW oraz właściwej konferencji, o której mowa w art. 329 ust. 1 pkt 2-4. Opinie są przedstawiane w terminie 30 dni od dnia doręczenia wniosku o ich wydanie. W przypadku bezskutecznego upływu tego terminu, wymóg zaciągnięcia opinii uważa się za spełniony. W przypadku odwołania rektora przez ministra, przepisy art. 24 ust. 7 i 8 stosuje się odpowiednio.

6. W przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów prawa przez pierwszego rektora nowo utworzonej uczelni publicznej minister może odwołać tego rektora. Przepisu ust. 5 nie stosuje się. Minister powołuje nowego rektora na czas do końca okresu, na który został powołany dotychczasowy rektor.

7. W przypadku stwierdzenia naruszenia przez radę uczelni przepisów prawa, minister występuje do senatu z wnioskiem o skrócenie kadencji rady. Przepisy ust. 2-5 stosuje się odpowiednio.

8. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 6, uchwałę podejmuje się bezwzględną większością głosów.

9. W terminie 30 dni od dnia podjęcia uchwały o skróceniu kadencji rady uczelni senat powołuje nową radę uczelni na okres do końca kadencji dotychczasowej rady uczelni. Okresu tego nie wlicza się do liczby kadencji, o której mowa w art. 21 ust. 2.

Zgodnie z powyższym najstarszy senator obejmuje pełnienie obowiązków w sytuacji odwołania rektora.

Natomiast w sytuacji kiedy rektor jest, choć zawieszony w pełnieniu swojej funkcji, tak jak ma to miejsce obecnie w UKEN - przepis ustawy nie mówi, iż obowiązki pełni najstarszy senator.

Są to dwie zasadniczo różne sytuacje:

1. brak rektora na skutek jego odwołania, poprzedni stan faktyczny - obowiązki pełni najstarszy senator lub inna osoba wskazana w statucie,

2. jest rektor, ale zawieszony w pełnieniu funkcji, tak jak ma to miejsce obecnie w UKEN, co należy traktować jako nieobecność rektora - obowiązki w takim przypadku przejmuje osoba zgodnie z wewnętrznymi regulacjami, a taką w Uniwersytecie jest par. 16 ust. 6 Statutu UKEN, który stanowi iż: „w czasie swojej nieobecności Rektor powierza kierowanie działalnością Uczelni wyznaczonemu prorektorowi”.

W związku z ww. wyrokiem, który uchylił obie decyzje Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz zgodnie z art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, prof. dr hab. Piotr Borek w dniu 29 września 2026 r. wrócił na stanowisko rektora, a następnie został przez Pana Ministra natychmiast

zawieszony, spowodowało sytuację, iż stanowisko rektora jest obsadzone, ale na skutek zawieszenia rektor jest nieobecny.

Jest to zasadniczo różna sytuacja, niż kiedy rektor został odwołany i wtedy obowiązki pełni najstarszy senator lub inna osoba wskazana w statucie. Obecnie taki stan w UKEN nie występuje, bowiem rektor jest, ale czasowo zawieszony, co nie zmienia faktu, że jest, a zatem jest to nieobecność rektora i w takim przypadku zastępuje go wyznaczony prorektor, a nie najstarszy senator.

Ww. Komunikatem Pan Minister w sposób bezprawny, wbrew przepisom ustawy i w sposób naruszający autonomię Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie potwierdził, iż obowiązki rektora pełni dr hab. Wojciech Bąk, prof. UKEN, co w żadnym wypadku nie wynika z ww. art. 432 PSWiN, ani też z żadnego innego przepisu tej ustawy. Komunikat ten stanowi siłowe i bezpodstawne i bezprawne narzucanie osoby zarządzającej uczelnią.

Działania podejmowane przez osobę nieupoważnioną, a taką jest w tym momencie Pan Bąk, bo działając powinien właściwy prorektor, powodują bezwzględną nieważność tych czynności i decyzji, a sytuacja taka istnieje od dnia 30 września 2026 r. Pełnienie przez Pana dr hab. Wojciech Bąk, prof. UKEN obowiązków rektora w sytuacji, kiedy rektor jest i jest nim prof. dr hab. Piotr Borek - co sam Pan Minister potwierdził zawieszając go, jest bezpodstawne.

Arbitralna i naruszająca prawo decyzja Pana Ministra i wydany Komunikat z dnia 30 września 2026 r. tylko spotęgowała chaos panujący w Uczelni, a skutki takiego działania będą niewyobrażalne.

Biorąc pod uwagę powyższe, wszystkie działania podjęte od dnia 30 września br. Przez Pana Wojciecha Bąka pełniącego obowiązki rektora, a nie mającego do tego żadnego umocowania są nieważne. Utrzymywanie takiego stanu potęguje i tak bardzo trudną sytuację w Uniwersytecie.

Wydając przedmiotowy Komunikat, nie sprawdził Pan Minister, ani jego doradcy, dokładnego brzmienia ww. przepisu, a uczelnia ślepo to przyjęła. Po dokładnej analizie ww. przepisu, nie można jednak takiego stanu dłużej utrzymywać. Dlatego żądamy jak najszybszego usunięcia ww. naruszenia i wystosowania do UKEN sprostowania, iż na czas zawieszenia Pana prof. dr hab. Piotra Borka, zastępuje go prorektor, zgodnie z wewnętrznymi regulacjami uczelni.

Ze względu na tak oczywiste, jawne łamanie prawa i naruszenie autonomii uczelni poprzez narzucanie UKEN osoby zarządzającej Uniwersytetem w sposób niezgodny z ustawą, informujemy, iż niniejsze pismo kierujemy też do posłów, jak też do innych organów i podmiotów z prośbą o podjęcie przez nich pilnej interwencji.

Wzywamy Pana Ministra do:

- Niezwłocznego wycofania się z decyzji o zawieszeniu Rektora prof. dr hab. Piotra Borka,

- Usunięcia skutków prawnych Komunikatu z dnia 30 września 2026 r.,
- Umożliwienia legalnym władzom Uczelni podjęcia normalnej pracy dla dobra całej społeczności akademickiej UKEN.

Za Komisję Uczelnianą NSZZ „Solidarność”

PRZEWODNICZĄCY
Komisji Uczelnianej NSZZ „Solidarność”
w Uniwersytecie Komisji Edukacji Narodowej
w Krakowie
Jan Władysław Fróg

Do wiadomości:

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Karol Nawrocki,
2. Prezes Rady Ministrów Donald Tusk,
3. Posłowie i Senatorowie RP,
4. Senat UKEN,
5. Rada Uczelni,
6. Prorektorzy UKEN,
7. Komisja Krajowa,
8. Krajowa Sekcja Nauki,
9. Zarząd Regionu Małopolskiego,
10. KRASP,
11. AKO,
12. Uczelnie wyższe,
13. Media,
14. Społeczność akademicka.